

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.
Katedra obchodního práva PF UK

Posudek k diplomové práci Sary Bartlové na téma
„Zastřené rozdělování zisku v kapitálových společnostech“

Rozsah práce: 61 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 14. března 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka zvolila aktuální téma, prakticky nesmírně relevantní, jež nabylo na aktuálnosti zásluhou velké novely zákona o obchodních korporacích, ale také průběžného rozvoje judikatury i právní vědy, a s nímž se dosud v tuzemském odborném prostředí pojí nespočet nejasností. Je proto potřebné a užitečné je zpracovávat.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako poměrně náročné. Váže se k němu sice slušný okruh odborných pramenů, ty však zdaleka nenabízejí jednotné a spolehlivé odpovědi na řadu otázek, s nimiž se teorie i praxe potýká. Diplomantka se tak v řadě souvislostí musela zorientovat na vlastní pěst, resp. spolehnout se na prameny zahraniční. Zvládnutí tématu se navíc neobešlo bez potřebného přesahu do širších souvislostí obecně civilistických (např. v problematice obcházení zákona a jeho důsledků), ale též bilančních či daňových, jenž dál zvyšoval nároky na přípravu i zpracování práce.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomantka si vytkla cíl vymezit na pozadí rakouské a německé zkušenosti a pokusu o jejich adaptaci na poměry českého práva pojem zastřené výplaty podílu na zisku a analyzovat jednotlivé jeho komponenty. Tohoto cíle dle mého dosahuje, byť s několika výhradami, které níže uvádím.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Nemám důvod nepředpokládat, že dílo je výsledkem diplomantčiny vlastní práce.

C. Logická stavba práce

Struktura práce je přehledná. Úvod vymezuje cíl práce a představuje její osnovu, závěr rekapituluje hlavní zjištění, k nimž diplomantka dospívá. Od obecnější kapitoly 1, v níž se ohlíží za kořeny stávajících pravidel ve vývoji dosavadní úpravy na našem území, diplomantka postupuje k představení principů, jež tato pravidla formují (kapitola 2), k vymezení pojmu (kapitola 3), analýze mezi jeho legality (kapitola 4) a důsledků porušení (kapitola 5). Pochybnosti mám o významu a přínosu kapitoly 1.1. Třebaže je zpracována velmi kvalitně (a dokonce bych řekl, že i o něco kvalitněji než zbylé pasáže), zvláště pokud jde o úspornost a přitom výstižnost, ale i soustředěnost pojednání a jednotlivých závěrů, zbytek práce na ni nenavazuje a z jejích zjištění (resp. z předchozích stavů právní úpravy) nečerpá, resp. jimi neargumentuje. Kdyby diplomantka kapitolu vypustila, v dalších (stěžejních) pasážích práce by se to prakticky neprojevalo. Namísto ní mohla diplomantka věnovat větší prostor právě zbylým částem, např. provést hlubší analýzu stavu německé a rakouské úpravy, kterou si vytkla v úvodu a na níž v práci staví klíčové závěry. Rozvrstvení

této analýzy napříč prací ostatně nerozumím. Ve výsledku se jí diplomantka postupně věnuje na třech až čtyřech místech, což nepřispívá k přehlednosti, ale ani věcné srozumitelnosti. K rezervám v této analýze viz též níže ad E.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů je obsáhlý, stejně tak práce s nimi v poznámkovém aparátu. Oceňuji reflexi tuzemské judikatury, jakož i četných pramenů cizí provenience. U citovaných rozhodnutí Nejvyššího soudu snad jen postrádám údaj, zda jsou sbírková, případně pod jakým číslem sbírky byla publikována.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka diplomantčiny analýzy, pokud jde o nosné kapitoly práce, zhruba odpovídá. Diplomantka mapuje stav vědění a odborné diskuse k posuzovaným okruhům a nejasnostem a snaží se přispět vlastním pohledem na věc. Oceňuji, že na řadě míst i kritickým. Výhrady mám k hloubce analýzy německé a rakouské předlohy. Třebaže jí diplomantka věnovala značný prostor a na jejím provedení vystavěla i jeden z klíčových cílů své práce, domnívám se, že k tomu, aby tato analýza posloužila jako vzor argumentační inspirace, bylo třeba učinit ještě o něco více. Bez výchozího srovnání testů pro rozdělování vlastních zdrojů v prostředí německého i rakouského práva se závěry z obou jurisdikcí do našich poměrů obtížně přenáší. Více by myslím zasloužil přiblížit i rozdíl mezi přístupem německým a rakouským a možná i doložit na konkrétních příkladech; v takto obecné rovině je poměrně obtížně uchopitelný. Obě jurisdikce také diplomantka nezohledňuje symetricky. U některých otázek se omezuje na představení stanoviska německého, aniž čtenáře seznámí s přístupem rakouským. Tak např., pokud jde o bližší vymezení pojmu skrytých výplat či jejich civilněprávních důsledků. Uvítám, doplní-li diplomantka svou analýzu alespoň v průběhu ústní obhajoby.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je standardní. Vyhnul bych se snad jen používání zkratk právních předpisů (např. „ObchZ“) v souvislém textu práce, nejde-li o citaci jejich konkrétního ustanovení.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Práce vykazuje vysokou slohovou i jazykovou úroveň. Gramatických chyb či překlepů jsem zaznamenal jen minimum.

4. Případná další vyjádření k práci

Na str. 5 diplomantka chybně cituje „Code Commerce“. Hned ze tří důvodů nepřesná je na téže straně informace o tom, že všeobecný obchodní zákoník byl v roce 1863 přijat v „Rakousko-uherské monarchii“. Nesouhlasím také s tvrzením na str. 10, dle něhož rozpor s § 255 ZOK založí relativní neplatnost dotčeného právního jednání. Sama diplomantka je ostatně na jiném místě práce popírá, poukazuje-li (tentokrát již správně) na odlišný (dokonce zákonem výslovně předvídaný) důsledek porušení pravidla, jež se z ustanovení podává. Za upřesnění stojí rovněž údaj, že v řízení, k němuž se pojí rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 2677/2018, vystupovalo na straně žalobce družstvo (str. 21). Z terminologického hlediska bych zvážil formulaci „vzdát se pohledávky za společníkem“ (str. 28), „půjčka“ (str. 35) či „odpovědnost společníka za zastřenou výplatu podílu na zisku“ (str. 36). Věcně bych se také znovu zamyslel nad definicí zastřené výplaty, kterou diplomantka nabízí na str. 38 a která nejenže plně neodráží text zákona, ale ani úvahy samotné diplomantky, jež tomuto

vymezení předcházejí. Ocením, jestliže se diplomantka k nastíněným tématům vrátí během ústní obhajoby a svá tvrzení upřesní či uvede na pravou míru během ní.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Výše dle textu ad 3.E. a 4.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzdor uvedeným dílčím výhradám práci celkově hodnotím jako způsobilou obhajoby i obhajitelnou. Její výsledné hodnocení ponechávám závislým na průběhu této obhajoby. Předběžně váhám mezi stupněm výborně a velmi dobře, spíše bych se však klonil k návrhu klasifikovat ji jako velmi dobrou.

V Praze dne 10. května 2023

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.